

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-06-26

SBN 2026-08-25

Ärendenummer SBF-2024-00763

Handläggare

Bromwel Apondi

Telefon: 031-368 18 81

E-post: bromwel.aponi@stadsbyggnad.goteborg.se

Information om stadsbyggnadsförvaltningens handlingsplan för klimatanpassning (statusrapport och behovsbild)

Förslag till beslut

I stadsbyggnadsnämnden:

1. Informationen antecknas.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog 2024 Göteborgs Stads plan för klimatanpassning 2024-2026 (2024-05-23 § 211). Stadens förvaltningar och bolag ansvar för genomförande och uppföljning under planperioden. Arbetet med planen är cykliskt och utgör grunden för fortsatt stadenövergripande inriktning i kommande planperiod.

Stadsbyggnadsnämnden ska informeras om förvaltningens framtagna handlingsplan, som även utgör dokumentation av förvaltningen nuvarande klimatanpassningsarbete. Den är också en behovsbeskrivning av organisationens systematiska arbete framåt för att integrera och utveckla klimatanpassning i den ordinarie verksamheten.

Förvaltningar och bolags handlingsplaner utgör också underlag för uppföljning och utvärdering av aktuell planperiod 2024-2026 samt underlag för stadsledningskontorets sammanställning av förvaltningar och bolags riskanalyser och bedömning av åtgärdsbehov för det fortsatta arbetet. Det utgör även underlag för att bedöma hur berörda olika förvaltningar/bolag är och i vilken omfattning de bör ingå i arbetet med klimatanpassningsplanen framåt.

Stadsbyggnadsförvaltningen synliggör i handlingsplanen behovet av ett mer systematiskt och långsiktigt arbete för att integrera klimatanpassning i den ordinarie verksamheten. Det långsiktiga arbetet med översvämningsrisker, värmeböljor och förändrade markstabilitetsförhållanden behöver utvecklas ytterligare i takt med ett förändrat klimat. De största utmaningarna rör otydlighet i processer, ansvarsfördelning, styrning samt behov av ökad kommunikation och kunskapshöjning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Stadens klimatanpassningsplan och stadsbyggnadsförvaltningens handlingsplan pekar ut ett stort åtgärdsbehov framåt. För att kunna fortsätta arbetet med klimatanpassning och omhänderta allt större behov inom området krävs större personella resurser och ekonomiska resurser.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsbyggnadsförvaltningens handlingsplan för klimatanpassning omfattar åtgärder för hantering och förebyggande av skador till följd av klimatrisker, såsom översvämningar, värmeböljor och förändrade markstabilitetsförhållanden. Syftet är att stärka stadens förmåga att hantera klimatförändringarnas konsekvenser och säkerställa en långsiktigt hållbar stadsutveckling. I förvaltningens arbete med klimatanpassning kan åtgärder i handlingsplanen direkt eller indirekt medföra en förbättring av den ekologiska statusen i staden.

Bedömning ur social dimension

Stadsbyggnadsförvaltningens handlingsplan för klimatanpassning berör staden i sin helhet och är ett sätt se till att hanteringen av extrema väderhändelser och ett förändrat klimat inkluderas i vår ordinarie verksamhet. Åtgärdsbehoven som lyfts och dess genomförande bidrar till att minska påverkan av klimateffekter på samhället i stort, särskilt för de samhällsviktiga funktionerna.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Handlingsplan för klimatanpassning (statusrapport och behovsbild)

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2024 Göteborgs Stads plan för klimatanpassning 2024-2026 (2024-05-23 § 211). Detta ärende är en information till stadsbyggnadsnämnden och är en fortsatt hantering av ärendet ”Analys av klimateffekters påverkan och konsekvenser för verksamheten samt nominering av åtgärder till klimatanpassningsplanen” (SBF-2023-01517). Inom ramen för stadens klimatanpassningsplan har förvaltningar och bolag uppdrag/ansvar som ska genomföras och följas upp under planperioden 2024-2026. Arbetet med planen är cykliskt och utgör grunden för fortsatt staden-övergripande inriktning i kommande planperiod.

Denna handlingsplan utgör dokumentation av förvaltningens nuvarande klimatanpassningsarbete. Den är också en behovsbeskrivning av organisationens systematiska arbete framåt för att integrera och utveckla klimatanpassning i den ordinarie verksamheten.

Handlingsplanerna utgör också underlag för uppföljning och utvärdering av denna planperiod samt underlag för stadsledningskontorets sammanställning av förvaltningars och bolags riskanalyser och bedömning av åtgärdsbehov för det fortsatta arbetet. Det utgör även underlag för stadsledningskontoret att bedöma hur berörda olika förvaltningar/bolag är och i vilken omfattning de bör ingå i arbetet med klimatanpassningsplanen framåt. Stadsledningskontoret ska, med stöd av förvaltningarnas och bolagens handlingsplaner, under hösten 2026 ta fram förslag till Göteborgs Stads nästa klimatanpassningsplan. Förslag kommer att stämmas av på förvaltningsnivå och den politiska behandlingen kommer ske i kommunstyrelsen med målsättningen är att planen ska antas av kommunfullmäktige under våren 2027.

Framtagandet av förvaltningens handlingsplan för klimatanpassning

För att samordna förvaltningens klimatanpassningsarbete och ta fram handlingsplanen har ett förvaltningsövergripande klimatanpassningsnätverk skapats med kontaktpersoner från relevanta avdelningar och enheter. Nätverkets representanter har fört in klimatanpassningsperspektivet i sina verksamheter för att identifiera hur exempelvis uppdrag och funktioner påverkas av ett klimat i förändring. Nätverket har även fokuserat på hur verksamheten idag arbetar med detta perspektiv samt hur verksamheten behöver utvecklas för att anpassas till ett klimat i förändring.

Den del av handlingsplanen som blickar bakåt och beskriver nuläget visar att förvaltningen sedan 2010 har arbetat med klimatanpassningsfrågor och att detta under flera år har inkluderats i verksamhetsplaneringen. Med hjälp av en klimatanpassningsstrategi och en klimatanpassningsspecialist på förvaltningen har framsteg gjorts i arbetet med översvämningar kopplade till både skyfall, stigande hav och vattendrag samt värmeböljor. Med det snabbt förändrande klimatet finns behov av att ta nästa steg i klimatanpassningsarbetet, och där är stadsbyggnadsförvaltningen, som har en betydande roll i stadsutvecklingsprocessen, en nyckelaktör i staden som helhet. Stadens klimatanpassningsplan 2024–2026, anställningen av en planeringsledare inom klimatanpassning samt de centrala medel som har varit möjliga att söka för riktade insatser har gett arbetet en extra skjuts framåt.

I handlingsplanen ingår förvaltningens klimat- och sårbarhetsanalys, som togs fram med hjälp av det förvaltningsinterna klimatanpassningsnätverket. På förvaltningen bedöms klimatförändringarnas fysiska påverkan vara begränsad, men hur klimatfrågor hanteras i arbetet med planeringen av stadens utveckling har en betydande roll. Med hjälp av bland annat klimat- och sårbarhetsanalysen har följande utmaningar identifierats för verksamheternas arbete med klimatanpassning:

- Det finns behov av förtydligande i processer, ansvarsfördelning och avvägningar mellan olika intressen för att klimatanpassning ska kunna integreras mer systematiskt i stadsutvecklingen.
- För vissa klimateffekter, såsom värmeböljor, behövs en tydligare styrning för att säkerställa att klimatanpassningsfrågor hanteras konsekvent och i rätt skede, både när vi planerar nytt men även för den befintliga bebyggelsen där åtgärdsbehovet är stort men där minst krav ställs.
- Det finns behov av stärkt samverkan och ökad kunskap om hur klimatanpassningsarbetet ska bedrivas, samt om roller, ansvar och arbetssätt inom och mellan förvaltningarna. Det finns också behov av fortsatt kunskapshöjning hos handläggare, exploatörer, ledningen, politiker och allmänheten gällande risker kopplade till olika klimateffekter. Stadsbyggnadsförvaltningen har en viktig roll i kommunikation till medborgare och kommunikationsinsatser är en viktig klimatanpassningsåtgärd, särskilt i beredskapsarbetet.

De identifierade utmaningarna tillsammans med klimateffekterna som lyfts i handlingsplanen lade grunden till en lista med åtgärdsbehov för att tydliggöra vilka nästa steg som behöver tas av Stadsbyggnadsförvaltningen, tillsammans med andra förvaltningar eller som behöver ske på en regional eller nationell nivå (se Bilaga 1, avsnitt 4 Prioriterade åtgärder). De flesta av åtgärderna som lyfts är pågående inom

förvaltningens kärnuppdrag eller i samband med uppdrag från klimatanpassningsplanen 2024-2026 och behöver fortsätta att utföras och/eller skalas upp.

Som en uppföljning till stadens klimatanpassningsplan 2024-2026 visar handlingsplanen tydligt hur långt förvaltningen har kommit samt vilka steg som är viktigast att ta för att komma vidare på ett effektivt och hållbart sätt i arbetet med integrering av klimatanpassning i förvaltningens ordinarie verksamhet.

Förvaltningens bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att det är viktigt att fortsätta möjliggöra en integrering av klimatanpassning i den ordinarie verksamheten. Denna handlingsplan för klimatanpassning bedöms därför vara ett viktigt steg i rätt riktning och en tydlighet i att klimatanpassning behöver utgöra en självklar del av stadsplaneringen och stadsutvecklingen.

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för många olika tematiskt angelägna frågor. I stadsplaneringen behöver olika intressen synliggöras och avvägas gentemot varandra. Klimatanpassning är en för staden angelägen fråga och den, liksom andra tematiker, behöver beaktas utifrån ambitionsnivå ihop med ekonomiska och personella resurser och hanteras i förvaltningens samlade verksamhetsplanering.

Jenny Adler

Avdelningschef Strategi och taktik

Henrik Kant

Stadsbyggnadsdirektör